

Odbor Informačních služeb
Oddělení podpory uživatelů

Vážený pan

.....

V Praze dne 25. 11. 2020
Č. j.: CSU-015306/2020-29
Zn.: Z-09789-CEN-20
Počet listů: 2
Vyřizuje: Mgr. Štěpánka Zelenková
Tel.: 274 052 430
E-mail: stepanka.zelenkova@czso.cz

Věc: Žádost o poskytnutí informací podle zákona 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane,

k Vaší žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o sdělení důvodu, proč zveřejňované údaje "Počet zemřelých - časové řady" https://www.czso.cz/csu/czso/obypz_cr neaktualizovány a proč poslední údaj je za 40. týden a zítřka bude 48. týden? - Vám sdělujeme následující:

Český statistický úřad (dále také ČSÚ) si plně uvědomuje závažnost a aktuálně (resp. již od jara) zvýšenou potřebu co nejčerstvějších dat o počtech zemřelých, a proto od května letošního roku, v reakci na výskyt onemocnění Covid-19, data o zemřelých osobách (obyvatelích České republiky) **zveřejňuje v týdenní periodicitě**, namísto původní čtvrtletní. Při každém vydání údajů o počtech zemřelých v jednotlivých kalendářních týdnech jsou (kromě prodloužení časové řady) aktualizovány i údaje za předešlé týdny daného roku, pokud k nějaké změně došlo (nejčastěji jde o přidání opožděně došlých hlášení o úmrtí). **K datu odpovědi na Váš požadavek jsou na webových stránkách ČSÚ zveřejněná data do 42. kalendářního týdne 2020 včetně a další budou (opět v týdenní periodicitě) přibývat.** Informace o tom, že by ČSÚ data o zemřelých osobách neaktualizoval, není tedy pravdivá.

Až do dubna následujícího roku údaje zveřejňujeme jako předběžné, neboť čekáme na všechna opožděně zasláná hlášení (např. úmrtí českého občana v zahraničí) a provádíme další kontroly vedoucí k případnému zpřesnění data úmrtí (pro určitou malou skupinu úmrtí jej není možné určit hned při prvním ohledání).

Pro porozumění situace ohledně zveřejňování co možná nejaktuálnějších počtů všech zemřelých osob Českým statistickým úřadem si dovoluujeme Vám stručně nastínit proces sběru statistických dat o zemřelých.

Data o zemřelých osobách ČSÚ sbírá formou zpracovávání zasláných statistických hlášení o úmrtí za každé jednotlivé úmrtí z matričních úřadů. Hlášení mají jak elektronickou formu, tak formu papírovou (včetně formy skenu zasláného datovou schránkou). Matriční úřady pak mají ve vyhlášce o Programu statistických zjišťování stanovenou lhůtu pro vytvoření hlášení pro statistiku a jejich zaslání na ČSÚ v měsíční periodicitě do 5. kalendářního dne po skončení kalendářního měsíce, ve kterém úmrtí nastalo (v praxi některé matriční úřady zasílají hlášení dávkově, některé průběžně).

Tyto lhůty znamenají, že hlášení úmrtí nastalé začátkem měsíce se na ČSÚ může dostat až s 5týdenním zpožděním.

V rámci ČSÚ jsme procesy upravili tak, aby data o zemřelých byla zpracovávána přednostně před ostatními hlášeními demografických událostí, a na dalším zkrácení lhůty se snažíme stále pracovat (zejména zesílenou urgencí matričních úřadů, které hlášení včas nezasílají a posílení principu okamžitého zpracování hlášení o úmrtí ihned po jeho příjmu). Je však zřejmé, že jsme závislí na jednotlivých matričních úřadech včetně jejich místní epidemické situace, v případě poskytování hlášení v papírové formě také na rychlosti pošty).

Co je pro ČSÚ ještě o něco málo důležitější než včasnost, je zajištění pokud možno maximální kompletnosti zveřejňovaných údajů o (týdenních) počtech zemřelých, byť předběžných. **Snažíme se publikovat takové údaje, které by se od těch definitivních neměly výrazně lišit** (tak, že by neměla být výrazně ovlivněna úroveň úmrtnosti v daném období).

Dále musíme zdůraznit, že **publikování neúplných, a tím i zavádějících, údajů o počtech zemřelých by znamenalo mylné hodnocení situace. Dřívější, ale neúplné zveřejnění nižších neúplných počtů, by tak vedlo ke zkreslenému informování veřejnosti.**

Zajímáte-li se o statistiky v souvislosti s úmrtími na COVID-19, doporučujeme Vám obrátit se na Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS), který je referenčním zdrojem údajů o počtech zemřelých v souvislosti s epidemií COVID-19.

S pozdravem